

Ovo su zadatci za prvi sat ponavljanja o baroknoj književnosti, slijedi još jedan sat sinteze. Uz pažljivo čitanje ne bi trebalo biti problema s rješavanjem.

I. tekst

Na grobu vojvotkinje od Lerme

Boginja ljudska jučer, zemlja sada;
do jučer oltar, sad grob – o smrtnici!
Perje, čak bilo na kraljevskoj ptici,
samo je perje; tko to ne zna, strada.

Ostatak što sad u tom grobu sniva,
da s njim istočne nisu masti jake,
već bi od sebe dao smrtno znake;
što mramor krije, to razum otkriva.

Feniks, kom Lerma Arabijom bježe,
sad je crv samo sred praha rasuta
i opomena mudrim da ne griješe.

Ako ocean brod veliki guta,
kakvu jedrenjak svjetlu da se nada?
Stvor, jer je zemlja, nek u zemlju pada!

Luis de Góngora
(prijevod: Nikola Milićević)

II. tekst

Suze sina razmetnoga

Smrt ne gleda ničije lice:
jednako se od nje tlače
siromaške kućarice
i kraljevske tej polače;
ona upored meće i valja
stara i mlada, roba i kralja.

(...)

Mru kraljevstva, mru gradovi,
i njih plemstvo trava krije,
a er je umrli život ovi
čoček u srcu miran nije;
a svaki dan vidi očito
da nije ništa vjekovito.

Brjeme hara stanac kami,
i žestoko gvozdje izjeda,
a hoćemo mi da nami
ki smo od zemlje svrhe ne da?
A ako život naš je zgledan,
vas nije drugo neg hip jedan.

Ivan Gundulić

1. Koje strofe pronalazite u navedenim tekstovima?

- A. distih, katrenu i tercinu
- B. tercinu, katrenu i sestinu
- C. katrenu, sestinu i oktavu
- D. distih, sestinu i oktavu

2. Kakva je rima u prvoj strofi Gundulićeva teksta?

- A. a b a b c c
- B. a b a b a b
- C. a b b a c c
- D. a b b a b a

3. Koji je zajednički motiv ovim tekstovima?

- A. neprežaljena smrt voljene osobe
- B. prolaznost ljudskoga života
- C. siromaštvo kao jamstvo vječne sreće
- D. varljiva ljepota ovozemaljskoga života

4. Koje raspoloženje vlada tekstovima?

- A. optimizam
- B. pesimizam
- C. ravnodušnost
- D. elegičnost

5. Koja se stilaska figura misli nalazi u prvim strofama obaju tekstova?

- A. personifikacija
- B. antiteza
- C. poredba
- D. hiperbola

6. Koja je stilaska figura prisutna u sljedećim stihovima?

*Mru kraljevstva, mru gradovi,
i njih plemstvo trava krije,*

- A. ironija
- B. poredba
- C. personifikacija
- D. eufemizam

7. Što simbolizira feniks?

- A. ponovno rađanje
- B. neumitnu smrt
- C. ljubav i vjernost

D. neizbježnu preobrazbu

8. Kojoj književnoj vrsti pripadaju Gundulićeve *Suze sina razmetnoga*?

- A.melodrami
- B.poemi
- C.epu
- D.pastorali

9.Odakle Gundulić preuzima temu za *Suze sina razmetnoga*?

- A.iz *Novoga zavjeta*
- B.iz *Odiseje*
- C.iz *Božanstvene komedije*
- D.iz *Davidijade*

10. Kojemu književnopovijesnomu razdoblju pripadaju Góngora i Gundulić?

- A.srednjem vijeku
- B.renesansi
- C.baroku
- D.klasicizmu

11. Koje je obilježje karakteristično za razdoblje kojemu pripadaju Góngora i Gundulić?

- A.gomilanje stilskih figura
- B.naglašena osjećajnost
- C.sklad sadržaja i forme
- D.oponašanje antike

12.Kojoj nacionalnoj književnosti pripada Góngora?

- A.francuskoj
- B.talijanskoj
- C.engleskoj
- D.španjolskoj

13. Koji pisci pripadaju istomu regionalnomu krugu istoga razdoblja kao i Ivan Gundulić?

- A. Marko Marulić i Petar Zoranić
- B. Ivan Bunić Vučić i Junije Palmotić
- C. Katarina Zrinska i Fran Krsto Frankopan
- D. Juraj Habdelić i Antun Kanižlić

14. Prema kojem se pravopisnome načelu piše zarez u sljedećim stihovima?

*Ako ocean brod veliki guta,
kakvu jedrenjak svjetlu da se nada?*

- A.suprotnosti
- B.nabrajanja
- C.inverzije
- D.dodavanja

15. Što znači riječ *hip* u Gundulićevu tekstu?

- A.trenutak
- B.brzina
- C.obijest
- D.skok

16. Koje su se glasovne promjene dogodile u današnjem obliku riječi *gvozdje*?

- A.palatalizacija i jotacija
- B.jednačenje po zvučnosti i gubljenje suglasnika
- C.jotacija i jednačenje po mjestu tvorbe
- D.palatalizacija i jednačenje po mjestu tvorbe

17. Kako glasi točan prepjev sljedećih stihova na suvremeni hrvatski jezik?

*Mru kraljevstva, mru gradovi,
i njih plemstvo trava krije,*

- A.Umriješe kraljevstva, umriješe gradovi
i njihovu plemenitost trava prekrila
- B.Mrtvo je kraljevstvo, mrtvi su gradovi
i one plemenite trava je prekrila
- C.Umiru kraljevstva, umiru gradovi
i njihovo plemstvo trava krije
- D.Umrli su kraljevstva, umrli su gradovi
i njih i plemstvo trava krije

Ivan Bunić Vučić, Nemoj, nemoj, ma Ljubice...

Nemoj, nemoj, mâ Ljubice,
bistrom viru vjerovati
u kom rajsko tvoje lice
općiš često ogledati!

Bježi mlados, dni othode
vele brže, vele plaše
negli istoga vira vode
i sjena u njih kad se kaže.

Ere neće, vjeruj meni,
dugo brijeme kazat tebi
medne usti, pram zlaćeni
i dvije zore zgara s nebi.

(...)

Odori će bit i plijeni
od gusara ki sve stira,
tvoj drag pogled, pram zlaćeni,
slatke usti, lice od lira.

Skoro, skoro promijeniće
vas tvoj ures i svu diku
tebe istu tebi skriće
da neć poznat tvû priliku.

Tim se, mlada, ne oholi
čim pogledaš sliku svoju,
neg se smili na mē boli,
o ljubljani moj pokoju!

18. Na što lirski subjekt ukazuje Ljubici?

A. na ljudsku lažljivost
C. na pogubnost ljubavi

B. na ljudsku nevjernost
D. na prolaznost života

19. Što su dvije zore zgara s nebi?

A. biseri

B. grudi

C. oči

D. zvijezde

20. Koju osobinu lirski subjekt zamjera Ljubici?

A. bludnost

B. lažljivost

C. oholost

D. sebičnost

20. Što lirski subjekt poručuje Ljubici?

A. da krene s njim na putovanje morem
B. da mu bude pjesničko nadahnuće
C. da prihvati njegovo udvaranje
D. da mu pokloni svoju sliku

21. Kojom je riječju metaforično označeno vrijeme?

A. gusar

B. pram

C. ures

D. vir